

40 let dětské urologie na Urologické klinice VFN a 1. LF UK v Praze

Radim Kočvara

Dětské urologické oddělení bylo **založeno se vznikem urologické kliniky profesorem Eduardem Hradcem**, který měl k dětské urologii blízký vztah a měl zkušenosti s operováním dětí již na II. chirurgické klinice tehdejší Fakultní nemocnice 2 s FP, úzce spolupracoval s dětskými nefrology, jeho manželka paní doc. Hradcová se dětské nefrologii věnovala celý život. **Vedením dětského oddělení byl pověřen asistent Jan Dvořáček**, který oddělení postupně budoval jako samostatnou jednotku v rámci kliniky. Zaměřil se na mikročirurgickou techniku u rekonstrukčních operací na močových cestách, a zejména na problematiku megaureterů, rozvinul komplexní péči o pacienty s fetální uropatií. Spolupracovníky asistenta Dvořáčka byli od počátku dr. Jiřina Šmuclerová a dr. Tomáš Hanuš a následně dr. Radim Kočvara. Dr. Hanuš se začal věnovat funkčním poruchám močových cest

u dětí i dospělých. Díky tomu zůstal v úzkém kontaktu s dětským oddělením, i když byl následně pověřen funkcí asistenta katedry urologie ILF a věnoval se převážně dospělé urologii.

MUDr. Jiřina Šmuclerová

MUDr. Tomáš Hanuš, as. MUDr. Jan Dvořáček a MUDr. Radim Kočvara na konferenci ČUS v Brně v r. 1981

MUDr. Jan Kříž a MUDr. Zdeněk Dítě

Dalšími lékaři dětského oddělení se stali dr. Jan Kříž a později dr. Zdeněk Dítě. Tito lékaři byli na dlouhou dobu kmenovými lékaři dětského oddělení. V r. 1996 byl profesor Dvořáček pověřen funkcí přednosta Urologické kliniky a vedoucím lékařem dětského oddělení se stal doc. Kočvara. Dr. Kříž odešel v r. 2001 na Kliniku dětské chirurgie v Motole na místo vedoucího dětského urologického oddělení.

Prof. Dvořáček při oslavě svých sedmdesátin s doc. Kočvarou

Dr. Dítě se začal věnovat funkčním poruchám a rozvinul dále urodynamické a zejména videourodynamické vyšetření u dětí.

Dalším trvalým členem týmu dětských urologů se stal MUDr. Josef Sedláček, který se vyprofiloval ve špičkového operátora v dětské laparoskopii. V letech 2005/2007–2009 pracoval na dětském oddělení MUDr. Jaroslav Molčan, který přišel z Oddělení dětské urologie Dětské fakultní nemocnice v Bratislavě v r. 2005. V r. 2009 ho vystřídal MUDr. Marcel Drlík, dětský chirurg, který začal s dětskou urologií jako žák MUDr. Stanislava Tichého v Thomayerově fakultní nemocnici, pečlivý operátor, který modifikoval techniku distální hypospadie na základě nových anatomických poznatků.

MUDr. Josef Sedláček; MUDr. Jaroslav Molčan; MUDr. Marcel Drlík

Urologická klinika vychovala další tři externí urology: MUDr. Jiřího Doležala z Urologického oddělení v Českých Budějovicích (1989–91); MUDr. Radima Skalku z Fakultní nemocnice v Ostravě (2011–2012) a MUDr. Petra Holého, PhD. (2013–2014). Na roční

MUDr. Radim Skalka a MUDr. Petr Holý, PhD.

MUDr. Jiří Doležal a MUDr. Kamil Javorka, PhD.

stáž přijel v r. 2001 MUDr. Kamil Javorka, PhD. z Fakultní nemocnice v Martině.

Lůžka dětských pacientů byla zprvu součástí oddělení C ve 4. patře kliniky. Pak se podařilo tuto část oddělení oddělit od dospělých pacientů, **vzniklo oddělení D jako samostatná stanice** vedená staniční sestrou Vladkou Müllerovou, tu vystřídal Eliška Špaténková, a dále v r. 1992 sestra Jarmila Muselová, která měla zkušenosti z novorozeneckého JIP dětské kliniky. Od r. 2014 vede oddělení Simona Drbohlavová. Jen některé sestry byly dětské sestry, většina se dětským pacientům teprve musela přizpůsobit. Na oddělení byl zprvu běžný pooperační pokoj, který se postupně přeměnil v jednotku intenzivní péče o děti «nižšího stupně» o čtyřech lůžkách ve dvou spojených pokojích s náležitým vybavením; sestry si postupně doplňovaly vzdělání v intenzivní péči o děti – ARIP.

Staniční sestry: Vladka Müllerová, Eliška Špaténková

Staniční sestry: Jarmila Muselová, Simona Drbohlavová

Staniční sestry: Vladka Müllerová, Eliška Špaténková, Jarmila Muselová, Simona Drbohlavová

Pediatrická péče byla od počátku zajištěna kme-
novým pediatrem kliniky, kterým byla velmi zkušená
dětská lékařka paní as. Milada Moderová, která na
kliniku přšla ze IV. dětské kliniky. Ta také zajišťovala
úzký kontakt s dětskými klinikami FN. Jsme smutni,
že nás před 2 roky opustila, často na ni vzpomínáme.
Paní dr. Moderovou vystřídal další zkušená dětská
lékařka Dr. Zuzana Smičková, kterou během mateřské
dovolené dlouhodobě zastupovala Dr. Šárka Doležalová
a Dr. Jan Langer z Kliniky dětského a dorostového
lékařství VFN (KDDL), oba dětské nefrologové, se kterými
se pravidelně setkáváme na nefrologickém semináři
a velmi se těšíme ze vzájemné spolupráce. V případě
nemoci či dovolené vždy velmi laskavě vypomáhají

MUDr. Milada Moderová, MUDr. Zuzana Smičková,
MUDr. Šárka Doležalová

kolegové pediatrii z KDDL. Malí kojenci a závažnější
případy byli hospitalizováni na KDDL a urologická
péče byla zajištěna konziliárně. V tomto smyslu byla
a je pro dětské urologické oddělení zcela zásadní těsná
spolupráce s Jednotkou intenzivní a resuscitační péče
KDDL s jedinečným týmem lékařů, kterou vedli as.
Miloš Zapadlo, CSc., as. MUDr. Václav Kredba, CSc.
a od r.1990 as. MUDr. Václav Vobruba, PhD.

Příkladem moderního „team building“ byla jedi-
nečná setkání v Županovicích u manželů Modero-
vých s celonočním zpěvem u táboráku, od r. 2004 to
jsou stejně milá setkání ve Štítném u manželů Mu-
selových. Krásné byly dlouholeté vánoční besídky,
příležitost pro setkání se všemi dušemi spřízněnými
s naším oddělením.

MUDr. Jan Langer, prim. MUDr. Václav Vobruba, PhD.

Vše zaznamenával, ale hlavně na oddělení nám zajišťoval
veškerou technickou podporu
Ing. Petr Šimák.

Převážnou část operativy od
počátku představovaly **rekon-
strukční operace vroze-
ných anomálií** urogenitálního traktu,
zejména vezikoureterálního
refluxu kombinovanou extra
a intravezikální cestou, brzké
zavedení léčby megaureteru

Ing. Petr Šimák

pomocí fixace k musculus psaos (psaos hitch), mikro-
chirurgické provedení resekční pyeloplastiky pod
mikroskopem. V souladu s vývojem v dětské urologii
ve světě, byl kladen důraz na **vyšetřování funkčních
poruch močového měchýře**, to významně ovlivnilo
konzervativní léčbu sekundárního vezikoureterálního
refluxu a megaureteru (Secondary megaureters autorů
Dvořáček, Hanuš T. v European Urology; a léčba sekun-
dárního VUR anticholingergiky autorů Kočvara a spol.
v Čs. pediatrii). Dr. T. Hanuš zavedl v ČR poprvé inter-
mitentní katetrizaci u neurogenních měchýřů. Jejich
diagnostiku dále rozvinul as. Dítě zavedením video-
urodynamického vyšetření. S tím souvisel i další rozvoj
neinvasivní diagnostiky a léčby non-neurogenních po-
ruch močového měchýře, včetně komplexní uroterapie.

Oddělení se od počátku věnovalo **detekci metabo-
lických poruch u dětí s urolitiázou** ve spolupráci s bio-
chemickou laboratoří kliniky (RNDr. Gustav Louženský),
rozvinuli jsme jejich komplexní diagnostiku a metafylaxi,
věnovali se epidemiologii dětské urolitiázy a zavedli v ČR léčbu
pomocí extrakorporální lito-
trypse; výsledky jsme opako-
vaně prezentovali na Jenském
Harnstein sympoziu.

RNDr. Gustav Louženský

Lékaři dětského oddělení získávali zkušenosti při **zahraničních stážích**:

Prof. Dvořáček

– u prof. Mundyho a u prof. Ransleye v Londýně

Doc. Kočvara

– u prof. Bartsche v Innsbrucku, u prof. Ducketta ve Filadelfii a u prof. Mitchella v Seattlu

As. Dítě

– u prof. Schrotta v Erlangenu

As. Sedláček

– u prof. Rösche v Regensburgu

As. Drlík

– u prof. Fekete v Paříži a u prof. Dodero v Janově

V léčbě exstrofie močového měchýře prof. Dvořáček pozval ke spolupráci doc. Kroluppera z Kliniky dětské chirurgie, která se v té době přemístila z Karlova do nově otevřené Dětské nemocnice v Motole. Operovalo se technikou Heitz Boyer-Hovelocque. Přední ileotomie byly prováděny ve spolupráci s dr. Rejholcem z ortopedické kliniky. Po zavedení primární rekonstrukce a díky zkušenostem získaným při návštěvě u prof. Schrotta v Erlangenu, se léčba přesunula do raného věku bez nutnosti osteotomie. Po zkušenostech získaných na pracovišti prof. Mitchella v Seattlu v r. 1994, jsme jako jedni z prvních zavedli techniku penile disassembly při korekci **epispadie**.

Při **rekonstrukci hypospadie** jsme v r. 1986 jako první v ČR zavedli techniku rekonstrukce pomocí vaskularizovaného laloku z předkožky. Tubulizované laloky byly postupně nahrazeny laloky onlay se zachováním kontinuity uretrální ploténky díky zkušenostem získaným u londýně u prof. Mundyho a ve Filadelfii u prof. Ducketta. V případě nutnosti přerušení ploténky jsme vyvinuli originální techniku inlay-onlay publikovanou v Journal of Urology, u distální plastiky jsme vedle klasické Mathieu plastiky brzy zavedli techniku tubulizace incidované ploténky (TIP), zaměřili se na využití spongioplastiky a přinesli i originální nové poznatky k anatomii distální hypospadie.

Od r. 1993 jsme začali operovat dětské pacienty **laparoskopicky**, zprvu pro diagnostiku nehmatných varlat, poruch vývoje pohlaví a operaci varikokély. Využili jsme těsné spolupráce s Urologickou klinikou Nemocnice Charité v Berlíně (prof. Fahlenkamp). Rozvinuli jsme vlastní techniku laparoskopické lymfatika šetřící operace varikokély, která byla publikována v Journal of Urology, a jako první jsme poukázali na vznik hypertrofie varlete po přerušení lymfatických cév při operaci dle Palomo (cit). V r. 2001 jsme ve spolupráci s prim Vraným z Jablonce n. Nisou zavedli a jako první v ČR publikovali zkušenosti s laparoskopickou pyeloplastikou u dospělých a dětí. Po-

slze jsme publikovali jako jedni z prvních transmezokolický přístup a dále provedení laparoskopické pyeloplastiky bez stentu u malých dětí v Journal of Pediatric Urology; v r. 2015 jsme předsedli provedení Kučerovy lalokové plastiky laparoskopicky. Laparoskopické operace téměř nahradily všechny otevřené ablativní operace na ledvině (heminefroureterektomie, retroperitoneoskopická nefrektomie), na evropském fóru jsme prezentovali velký soubor ureteropyloanastomóz s megaureterektomií.

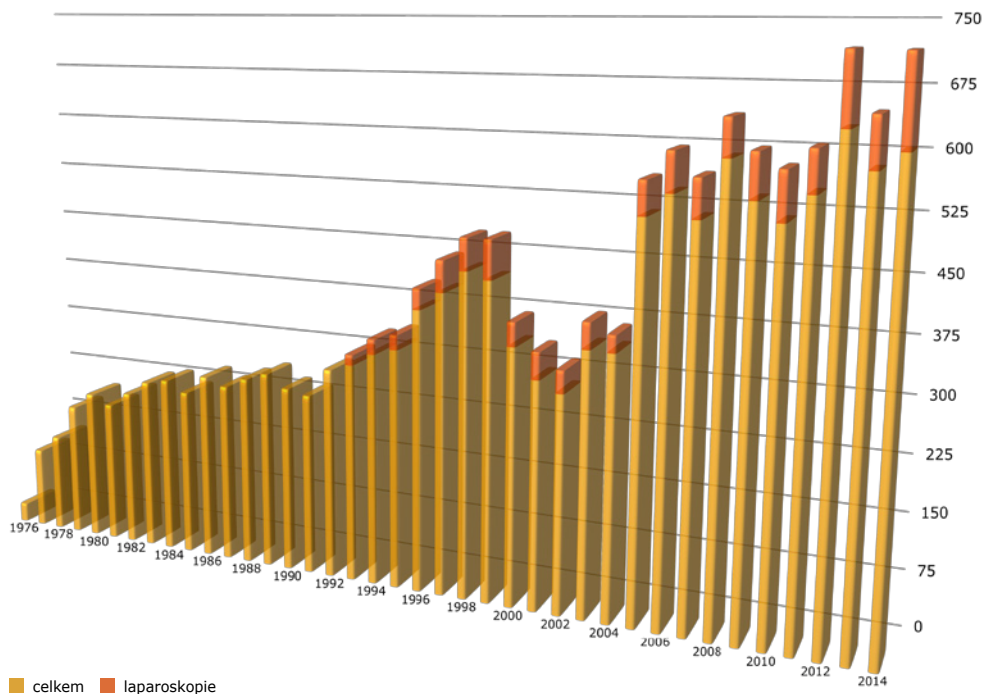
Dětské urologické oddělení se pravidelně věnuje i problematice poruchy vývoje pohlaví, v tomto smyslu spolupracujeme s neonatologickým oddělením gynekologicko-porodnické kliniky VFN a pravidelně pořádáme semináře s endokrinologem – MUDr. Jitkou Kytnarovou z KDDL.

Všechny bolestivé diagnostické výkony a operace vyžadovaly různý typ anestézie, diagnostické výkony se po mnoho let prováděly ambulantně. Dovolte mi připomenout alespoň tři jména, která se zapsala do dějin dětské urologie na urologické klinice VFN a 1. LF UK – prim. MUDr. František Soukup, MUDr. Štěpánka Bízová a MUDr. Libuše Matuzszczyková. Tito lékaři se zasloužili o výcvik dalších lékařů, kteří nyní provádějí dětskou anestézii na špičkové úrovni pro všechny věkové skupiny.

Statistika výkonů

V letech 1977–2014 jsme provedli celkem 15 018 výkonů, z toho bylo 1 001 laparoskopických a 160 extrakorporálních litotrypů.

Dětské oddělení se stalo centrem specializačního vzdělávání v dětské urologii. Na oddělení bylo postupně plně vychováno 8 dětských urologů, dále téměř všichni dětské urologové v ČR zde absolvovali edukační pobyty. Od r. 1983 probíhají na klinice **atestace z dětské urologie** a klinika je i sídlem **Subkatedry** dětské urologie IPVZ. Vedle národní akreditace (udělované od r. 2005) získala klinika v r. 2008 (a opakovaně v r. 2013) i **evropskou akreditaci ke školení programu dětské urologie JCPU** (Joint Committee of Paediatric Urology) a všichni atestující dětské urologové, kteří byli vyškoleni na klinice po roce 2006, absolvovali evropskou zkoušku JCPU dětské urologie a dosáhli na evropský titul FEAPU (Fellow of European Academy of Paediatric Urology). V rámci evropské akreditace proběhly výměnné stáže s Klinikou dětské urologie v Regensburgu, které vede prof. Roesch. Dětské oddělení dále zajišťuje i školení povinných měsíčních specializačních stáží z dětské urologie pro urology a dětské nefrology. Lékaři dětského oddělení přednášejí problematiku dětské urologie studentům 1.LF UK, dále v rámci pravidelných klinických seminářů a Journal clubu zajišťují i výuku rezidentů urologie.

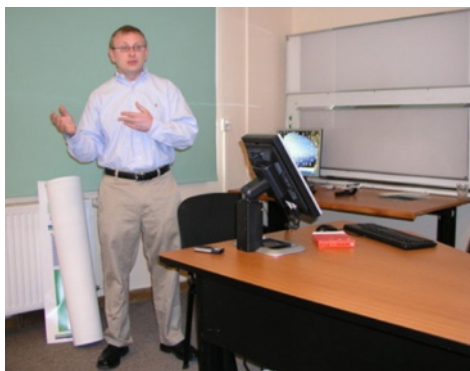
Prof. Hanuš, prof. Thorup, prof. Tekgul a doc. Kočvara při „on site visit“ k žádosti o evropský program dětské urologie

Staniční sestra Muselová, dr. Dítě, dr. Smičková, dr. Molčan, doc. Kočvara a dr. Sedláček s diplomem o udělení akreditace evropského vzdělávacího programu v dětské urologii (JCPU)

Doc. Kočvara, dr. Sedláček, dr. Canon a dr. Drlík

Dr. Canon z Bostonu navštívil kliniku v rámci výměnné návštěvy AAP/SU (American Academy of Pediatrics a ESPU) v r. 2011.

Klinický výzkum

Klinický výzkum je trvalou součástí práce dětského oddělení. Nejprve jsme se zapojili v rámci řešení rezortních výzkumných úkolů v oblasti metabolických poruch u dětské urolitiázy, mikrochirurgické léčby anomálií močových cest. Dále řešilo grantové projekty na téma varikokély, který byl oceněn cenou ministra zdravotnictví ČR, dále na téma endoskopické léčby sekundárního vezikoureterálního refluxu, biochemických markerů hydronefrózy.

Od počátku zrodu **Evropské společnosti pro dětskou urologii (ESPU)** v r. 1990 jsme byli pravidelnými účastníky jejích kongresů, kde jsme prezentovali sdělení v problematice hypospadií, varikokély, laparoskopie ledvin, nádorů močového měchýře u dětí. V r. 2015 jsme byli pověřeni organizací rozsahem mimořádného 26. Kongresu ESPU, který je společným kongresem se

společnostmi dětské urologie v USA (SPU, AAP-SU, AAPU), se společností pro fetální urologii (SFU) a se společností pro dětskou kontinenci (ICCS).

Dětské oddělení kliniky ve spolupráci s dalšími centry dětské urologie v ČR iniciovalo pořádání pravidelných **setkání dětských urologů**, včetně společných setkání s dětskými urology SR, s dětskými nefrology, dětskými chirurgy. Později se této aktivy ujala pediatrická sekce České urologické společnosti, na jejíž

práci se lékaři dětského oddělení kliniky podílejí. Lékaři dětského oddělení pravidelně přednášejí na těchto setkáních, dále na národních konferencích urologie, pediatrie, dětské nefrologie, dětské chirurgie. Opakovaně přednášeli na kongresech Evropské společnosti pro dětskou urologii (ESPU), Evropské urologické společnosti, Slovenské urologické společnosti, Německé urologické společnosti.

Vzácným kořením dětského oddělení jsou její **sestřičky**, nemají to lehké s dětskými pacienty, s jejich maminkami, ani s lékaři. Vystřídalo se jich za ta léta mnoho, mnohé se zapsaly do našich myslí, zde vzpomeňme alespoň sestru Bobinu, která byla přátelskou duší celého kolektivu a měla velkou radost, když jsme se společně sešli, jen jednou nás rozesmutněla, když vážně onemocněla a my se s ní museli navždy rozloučit před 8 lety. Sestry dětského oddělení pravidelně přednášejí na výročních setkáních dětských urologů, ne vždy je lehké překonat jejich stud a obavy. Ty si nepřipouští jen Růženka Kocábová, která přednáší s jistotou, grácií a profesionalitou. Věříme, že intenzivní kurzy angličtiny dovedou i naše sestřičky na mezinárodní fórum.

Sestra Bohumila Panznerová a sestry při intenzivním kurzu angličtiny: s. Holčápková, staniční s. Drbohlavová a s. Dvořáčková

Dětská urologie na Urologické klinice VFN a 1. LF UK má velkou tradici a **noví mladí lékaři** jsou zárukou, že tradice bude pokračovat. Novou lékařkou dětského oddělení je Dr. Zuzana Vařová, která se začala školit v dětské urologii. Velký zájem o dětskou urologii má i Dr. Vojtěch Fiala, zatím urologický rezident, který si vybral pro svoje postgraduální doktorandské studium téma z dětské urologie. Je naší milou povinností tyto lékaře co nejlépe připravit na dráhu dětského urologa.

Ocenění

Opakovaně Cena ČUS za nejlepší publikaci, Cena za nejlepší video EAU 2001, Cena za nejlepší poster na ESPU kongresu (2004, 2009), Cena za nejlepší video na kongresu ESPU 2013

MUDr. Zuzana Vařová, MUDr. Vojtěch Fiala

Přehled základních publikací dětského oddělení (kurzívou práce s IF)

Dvořáček J., Hanuš T., Šmuclová J.

K problematice léčení vezikoureterálního refluxu podmíněného stenózou uretry u děvčat.

Rozhl. Chir. 1979, 57, 9, 574–577.

Hradec E., Dvořáček J., Hanuš T.

Xantogranulomatózní pyelonefritida u dětí.

Rozhl. Chir. 1979, 58, 759–764.

Dvořáček J., Hanuš T., Šmuclová J.

K problematice léčení vezikoureterálního refluxu podmíněného stenózou uretry u děvčat.

Rozhl. Chir. 1979; 57: 574–577.

Hanuš T.

Komplexní urodynamické vyšetřování dolních močových cest.

Rozhl. Chir. 1980, 59, 806–812.

Dvořáček J.

Indikationen und Ergebnisse von Refluxoperationen nach einer modifizierten Methode von Politano-Leadbetter.

Z. Urol. Nephrol., 73, 1980, 63–64.

Kočvara R., Dvořáček J., Moderová M., Hradec E.

Urolitiáza u dětí a dospívajících – epidemiologie.

Čas. Lék. čes., 120, 1981, č. 23, s. 699–704.

Louženský G., Moderová M., Kočvara R., Šmuclová J.
Normalwerte von steinbildenden Stoffen im Urin bei Kindern und Jugendlichen.

VII. jenské sympozium (ČSSR-NDR) 1981. Fr.–Sch. Universität, Jena 1982, s. 180–189.

Hanuš T.

Farmakologické ovlivnění dynamiky dolních močových cest.

Rozhl. chir. 1982, 61, 1, 42–46.

Hanuš T.

Farmakologické ovlivnění funkčních poruch dolních močových cest.

Čas Lék Čes 1982, 121, 607.

Hanuš T., Dvořáček J., Kočvara R., Hradec, E.

Nová metoda léčby infravezikálních funkčních obstrukcí u dětí.

Čas Lék Čes 1982, 121: 607.

Hanuš T.

Intermitentní katetrizace močového měchýře.

Čas Lék Čes 1983, 122, 1135–1137.

Dvořáček J., Kočvara R., Hanuš T.

Operační léčba megaureteru v dětském věku.

Rozhl Chir 1983; 62:678–684.

Kočvara R., Moderová M., Louženský G., Dvořáček J.

Metabolické příčiny urolitiázy u dětí a dospívajících.

Čas Lék Čes 1983, 122: 1130–1134.

Hradec E., Hanuš T.

Vezikouretrální dysfunkce u dětí a dospívajících.

Rozhl. Chir.1984, 63, 4, 246–256.

Dvořáček J.

Megauretery.

Rozhl. Chir., 65, 1986, 11, 740–745.

Dvořáček J., Kočvara R., Kříž J.

Ergebnisse der chirurgischen Therapie des vesikoureteralen Refluxes im Kindesalter.

Z. Urol. Nephrol., 80, 1987, č. 8, s. 467–475.

Dvořáček J., Kočvara R., Kříž J.

Výsledky léčby primárních megaureterů u dětí.

Rozhl Chir1987; 66: 768–774.

Dvořáček J., Hradec E., Kočvara R.

Operativnoje lečenie puzryno-močetočnikovovo refluksa modifirovanym metodou Gil-Verneta u dětj.

Urol. Nefrol. (Moskva), 1988, č. 3, s. 14–16.

Kolínská J., Moderová M., Dvořáček J., Kočvara R.

Diuretická radionuklidová nefrografie v diagnostice obstrukcí horních močových cest.

Čs. Pediat., 43, 1988, č. 11, s. 664–666.

Dvořáček J., Kočvara R., Kříž J.

Mikrochirurgická rekonstrukce horních močových cest.

Rozhl. Chir., 67, 1988, č. 10, s. 659–665.

Dvořáček J., Hanuš T., Kolínská J.

Nové možnosti v diagnostice dilatací horních močových cest.

Čs. Pediat. 1988, 43, 5, 334–338.

Kočvara R., Hanuš T., Dvořáček J., Kříž J.

Instabilní detruzor a vezikouretrální reflux (soubor 20 dětí).

Čs. Pediat., 43, 1988, č. 11, s. 667–670.

Dvořáček J., Hanuš T.

Secondary megaureters in children: results of treatment.

Eur Urol 1989; 16, 456–459.

Hanuš T.

Perfuzní pyeloureterografie s manometrií.

Čas.Lék.Čes. 1989, 128, 51, 1621–1623.

Dvořáček J.

Megaureters in Children.

Acta Univ. Carol., 1990, Universita Karlova, Praha, ČSSR.

Kočvara R., Louženský G., Ptáček V.

Dodávání magnézia v metafylaxi recidivujících urolitiázy.

Slovakofarma Rev., 1, 1991, č. 1, s. 30–34.

Dvořáček J., Kočvara R.

Mikrochirurgische Pyeloplastik bei den Kindern.

Z Urologie Poster 4/1991, 200–201.

Kočvara R., Dvořáček J.

Jednodobá plastika hypospadie živým lalokem z předkožky.

Rozhl. Chir., 71, 1992, č. 11, s. 606–614.

Kočvara R., Louženský G., Tuřková J.

Development of Metaphylaxis in Calcium Urolithiasis: A Restriction of Conventional Drug Therapy.

Int. Urol. Nephrol., 26, 1994, č. 3, s. 269–275.

Dvořáček J., Kočvara R., Dítě Z., Jarolím L.

Surgical treatment of urinary incontinence in children and adolescents with neuropathic bladder.

In Reconstructive surgery of the lower urinary tract in children, edit. Thüroff, Hohenfellner, Isis Medical Media, Oxford 1995, s. 225–229.

Dvořáček J., Kočvara R.

Appendix vermiformis a jeho využití v urologii.

Rozhl Chir 1995; 74:176–179.

Kočvara R., Dvořáček J.

Hypospadie uretry-nové trendy v léčbě.

Čs. Pediat., 50, 1995, č. 10, s. 657–659.

Kočvara R., Dvořáček J.

Chirurgická úprava hypospadie živým lalokem onlay.

Rozhl Chir 1995; 74, 322–326.

Dvořáček J.

Epidemiologie und Praevalenz der Varicocele testis.

Fahlenkamp D, Lenk S, Weidner W. In: *Moderne Aspekte der Diagnostik und Therapie der Varicocele testis*. 1. vyd. Berlin, Wien, Blackwell Wiss-Verl. 1996, 1–4.

Kočvara R., Dvořáček J.

Inlay-onlay flap urethroplasty for hypospadias and urethral stricture repair.

J. Urol., 158, 1997, č.6, s. 2142–2145.

Hanuš T., Dvořáček J., Kočvara R.

Umělý svěrač močové trubice u mužů.

Rozhl Chir 1997; 76, 17–21.

Dvořáček J. a kol.

Urologie I.–III díl. 1. vyd.,

Praha, ISV, 1998, 1772 s.

Dvořáček J.

Obstrukční uropatie.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 499–506.

Dvořáček J.

Fetální uropatie.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 507–516.

Dvořáček J.

Vrozené vady horních močových cest.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 517–570.

Kočvara R.

Vrozené vady dolních močových cest.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 571–602.

Dvořáček J.

Vezikoureterální (vezikorenální) a intrarenální reflux.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 603–634.

Dítě Z.

Enuréza.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 635–650.

Kočvara R.

Urolitiáza.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 823–856.

Kříž J.

Nádory dětského věku.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 917–930.

Kočvara R.

Kryptorchismus.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 1267–1280.

Kočvara R.

Pediatrická andrologie.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV naklad., s. 1387–1402.

Kříž J.

Porucha sexuální diferenciacce.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 1527–1536.

Dvořáček J.

Augmentace močového měchýře

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, 1611–1628.

Kočvara R., Všetická J.

Laparoskopie a retroperitoneoskopie v urologii.

In *Urologie*, Dvořáček a spol., Praha 1998, ISV nakladatelství, s. 1705–1720.

Kočvara R., Dvořáček J., Kříž J.

Uretroplastika stopkatým lalokem onlay v léčbě striktury uretry.

Rozhl. Chir 1998; 77, 493–496.

Dvořáček J., Kočvara R., Dítě Z.

Gastrocystoplasty.

Eur.Urol. Video J., 7, 2000, 3.

Novák K., Kočvara R., Dítě Z., Dvořáček J., Kříž J.

Surgical repair of the urinary bladder neck in children and adolescents.

Česká urologie 1999; 3, 30–34.

Dítě Z., Dvořáček J., Kočvara R., Hanuš T.

Léčba dysfunkcí dolních močových cest u dětí se spinálními dysrafizmy.

Čes Urol 1999, 3, 11–16.

Kočvara R., Dvořáček J., Kříž J.

Použití bukální sliznice v rekonstrukci uretry.

Čes Urol 1999; 3: 18–21.

Kočvara R., Novák K., Doležal J., Kříž J., Kubiček V., Staněk Z., Hampl R.

Klinické a hormonální nálezy u dětí a dospívajících s varikokélou.

Česká Urologie, 4, 2000, 1, s. 27–31.

Riedmiller H., Androulakis P., Beurton D., Kovara R., Gerharz E.

EAU Guidelines on Paediatric Urology.

Eur. Urol., 40, 2001, 589–599.

Kočvara R., Dvořáček J.

Inlay-Onlay flap urethroplasty in the absence of the urethral plate.

Eur.Urol. Video J., 8, 2001, 1.

Kočvara R.

Die kontinente Vesikostomie (Mitrofanoff-Prinzip).

In: Rekonstruktive urologische Chirurgie. Pabst Science Publishers, Berlin 2002, 333–342.

Dvořáček J.

Harnleiterrekonstruktion mittels ileuminterponat.

In Kropfl, D., Novak R., Tucak, A.: Rekonstruktive urologische Chirurgie, 1 vyd. Zagreb, Pabst Science Publishers, 2002, 181–185.

Dvořáček J.

Operative Behandlung der neurogenen Blase.

In Kropfl, D., Novak R., Tucak, A.: Rekonstruktive urologische Chirurgie. 1. vyd., Zagreb, Pabst Science Publishers, 2002, 245–254.

Kočvara R., Doležal J., Hampl R., Povýšil C., Dvořáček J., Hill M., Dítě Z., Staněk Z., Novák K.

Division of lymphatic vessels at varicocelectomy leads to testicular oedema and decline in testicular function according to the LH-RH analogue stimulation test.

Eur. Urol., 43, 2003, 430–435.

Kočvara R., Sedláček J., Vraný M., Dvořáček J., Dítě Z.

Laparoskopická a retroperitoneoskopická pyeloplastika.

Česká urologie, 7, 2003, 4,

Dítě Z.

Chlopně zadní uretry u dětí – diagnóza a léčba.

Urologie pro praxi 2003, 4, 233–235.

Dítě Z.

Deflux – nové možnosti léčby vezikoureterálního reflexu u dětí.

Urologie pro praxi 2004, 5, 249–250.

Dítě Z.

Poruchy mikce z anatomických a funkčních příčin u dětí.

Urologie pro praxi 2004, 5, 112–115.

Dítě Z.

Prenatální a postnatální skrínink v urologii.

Urologie pro praxi 2004, 5, 255–255.

Kočvara R.

Kryptorchismus.

Urologie pro praxi, 2004, 5, 5, s. 194–197.

Pešl M., Kočvara R., Babjuk M., Dvořáček J., Langer J.

Syndrom akutního skrota u pacientů s Henoch-Schoenleinovou purpurou.

Česká urologie 2004, 8, 1, 8–10.

Kočvara R., Dvořáček J., Sedláček J., Dítě Z., Novák K.

Lymphatic sparing laparoscopic varicocelectomy: a microsurgical repair. Lymfatika šetřící laparoskopická varikocoelektomie: mikrochirurgická operace.

J. Urol., 2005, 173, 5, s. 1751–1754.

Dítě Z., Kočvara R., Smičková Z., Sedláček J., Dvořáček J.

Effekt biofeedbacku v léčbě nonneurogenních dysfunkcí dolních močových cest u dětí.

Čas. Lék. Čes. 2005, 144, Suppl. 2, s. 48–52.

Sedláček J., Kočvara R.

Rekonstrukční laparoskopie v urologii.

Urologické listy 2005, 3, 3, s. 22–28.

Kočvara R.

Poranění mužské uretry – časné a odložené řešení.

Urologické listy 2005, 3, 5, s. 26–32.

Kočvara R., Dvořáček J., Dítě Z., Sedláček J., Molčan J.

Dlouhodobé výsledky rekonstrukce hypospadie pomocí vaskularizovaných laloků a tubulizace incidované ploténky – 588 případů.

Čas Lék čes 2005; 144, S 2, 7–11.

Molčan J., Kočvara R., Dvořáček J.

Viacpočetné vrozené divertikly močového mechúra u chlapce.

Ces. Urol 2006; 10.

Dítě Z., Kočvara R., Smičková Z., Sedláček J., Dvořáček J.

Účinek zpětné vazby (biofeedback) v léčbě mikčních poruch.

Čas Lék Čes 2005; 144, Suppl. 2, 48–52.

Dítě Z., Kočvara R., Dvořáček J., Langer J., Molčan J., Sedláček J.

Dextranomer /Hyaluronic acid kopolymer v léčbě pokročilých forem vezikoureterálního refluxu u nejmenších dětí.

Urológia 2006; 12: 9–12,

Dítě Z.

Dysfunkce dolních močových cest u dětí.

Urologické listy 2007, 5: 42–45.

Dítě Z.

Embryologie ureteru.

Nemoci močovodu, Galén, Praha, 2008.

Kočvara R.

Kryptorchizmus.

In: *Novitates Paediatricae. Vybrané kapitoly z nefrologie.* Eds. Bánovčin, Buchanec, Zibolen. Vydavatelstvo osveta, Martin, 2006, s. 61–68.

Dítě Z., Kočvara R., Dvořáček J., Langer J., Sedláček J.
Endoskopická a konzervativní léčba vezikoureterálního refluxu.

Čas. Lék. Čes., 146, 2007, č. 10, s. 817–821.

Sedláček J., Kočvara R.

Fimóza v dětském věku.

Urologické listy, 5/2007, 1, 34–36

Sedláček J., Kočvara R., Langer J., Dítě Z., Dvořáček J., Jiskrová H.

Výsledky léčby neonatální hydronefrózy.

Čes.-Slov. Pediatr., 2008, 63, 12, s. 653–659.

Kočvara R., Sedláček J., Doležal, J., Staněk, Z., Dítě Z., Dvořáček J.

Mikrochirurgická subingvinální varikokélektomie u dětí a dospívajících.

Čas. Lék. Čes., 146, 2007, č. 10, s. 763–766.

Kočvara R.

Varikokéla: kdy načasovat a jakou léčbu provést

Urologické listy, 5/2007, 1, 26–29

Kočvara R.

Kryptorchizmus: kdy načasovat a jakou léčbu provést.

Urologické listy, 5/2007, 1, 30–33

Kočvara R.

Kryptorchizmus.

In: *Pokroky v endokrinologii*, ed. Stárka a kol., Maxdorf, Praha, 2007, s. 570–578.

Drlík M.

Kryptorchizmus.

Vox Paediatricae 2007;6:22–24.

Kočvara Radim.

Ureterokéla.

In: *Nemoci močovodu* ed.T.Hanuš a K. Novák, Galen, Praha 2008, 77–82.

Drlík M.

Cizí tělesa v trávicím traktu u dětí.

Vox Paediatricae 2008;3

Kočvara R.

Hypospádia.

In: *Urologické operácie.*, ed. Vladimír Zvara a Michal Horňák, Vydavatelstvo Osveta, Martin 2009, str. 140–152. ISBN 978-80-8063-317-2

Kočvara R.

Commentary to „One-stage repair of severe hypospadias using modified tubularized transverse preputial island flap with V-incision suture by K. Aoki, K. Fujimoto, K. Yoshida, Y. Hirao, K. Ueoka. J Pediatr Urol 2008;4:438–441“.

J Pediatr Urol 2009; 5:426–427.

Sedláček J., Kočvara R., Dítě Z., Dvořáček J.

Transmesocolic laparoopic pyeloplasty in children – a standard approach for the left-side repair.

J Pediatr Urol 2010; 6:171–177.

Kočvara R., Sedláček J.

Laparoskopické rekonstrukční operace na horních močových cestách u dětí – technické aspekty.

Urologické listy 2010

Dítě Z.

Infekce močových cest z pohledu urologa.

Pediatric pro praxi 2010, 11, 92–97.

Dítě Z.

Biofeedback v léčbě inkontinence moči u dětí.

Urologie pro praxi 2010, 11, 299–301.

Kočvara R., Sedláček J., Dítě Z., Zvěřina J., Zvárová J., Dvořáček J.

Mikrochirurgická operace varikokély u dětí a dospívajících – prospektivní srovnání laparoskopické a otevřené subingvinální operace.

Česká urologie 2010; 14:148–155

Drlík M., Kočvara R.

Nehmatné varle u dítěte: začít diagnostickou laparoskopii nebo otevřenou revizí třísla?

Ces Urol 2011; 15(2): 101–107.

Sedláček J., Kočvara R.

Poruchy vývoje pohlaví.

Postgrad. Med. 2011; 123: 97–103.

Drlík M., Kočvara R.

Torsion of spermatic cord in children: A review.

J Pediatr Urol 2012;9: 259–266.

Dítě Z.

Obstrukční uropatie v pediatrické urologii.

Postgraduální medicína 2011, 13, 104–111.

Tekgül S., Riedmiller H., Hoebeke P., Kočvara R., Nijman R.J., Radmayr C., Stein R., Dogan H.S.

EAU guidelines on vesicoureteral reflux in children.

Eur Urol. 2012;62:534–542.

Skalka R., Kočvara R., Dítě Z., Dvořáček J., Hanuš T.
Srovnání dlouhodobých výsledků u pacientů po augmentaci močového měchýře ileální a gastrickým segmentem.

Ces Urol 2013;17: 109–117

Drlik M., Dítě Z., Kočvara R.

Nejčastější problémy v dětské andrologii.

Urologie pro praxi 2013;14:109–113.

Drlik M., Kočvara R.

Oboustranná perinatální torze semenného provazce – kazuistika a přehled literatury.

Rozhl Chir 2013; 92:98–101.

Dítě Z., Kočvara R.

Intravezikální instilace propiverinu v léčbě neurogených dysfunkcí močového měchýře

Urol. pro praxi, 2013; 13: 264–266

Kočvara R., Sedláček J., Drlik M., Dítě Z., Běláček J., Fiala V.
Unstented laparoscopic pyeloplasty in young children (1–5 years old): a comparison with a repair using double-J stent or transanastomotic externalized stent.

J Pediat Urol, 2014;10:1153–9.

Dítě Z., Kočvara R.

Funkční vyšetření dolních močových cest.

In: Seeman T, Janda J et al.: Dětská nefrologie. Medical services Mladá Fronta; Praha 2015: 108–115

Drlik M.

Dětská chirurgie v podmínkách rozvojového světa.

In: Hájek M a kol. Chirurgie v extrémních podmínkách, Praha: Grada Publishing, 2015, 365–390.

Stein R, Dogan HS, Hoebeke P., Kočvara R., Nijman R.J., Radmayr C., Tekgül S.

Urinary tract infections in children: EAU/ESPU guidelines.

Eur Urol. 2015 Mar;67(3):546–58. doi: 10.1016/j.eururo.2014.11.007. Epub 2014 Dec 2.

Vedoucí dětského oddělení dr. Dvořáček a sestra Monika Nováková

Doc. Kočvara, nástupce prof. Dvořáčka ve vedení dětského oddělení při vizitě

Šéf dětského oddělení, ordinář pro dětskou urologii dr. Dvořáček se svými sekundáři (R. Kočvara, T. Hanuš – 70. léta 20. století...)

Víkendové „soustředění“ dětského oddělení na chatě u Moderů na Slapech...